

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

стратегії сталого впливу, посиляться цифрова етика та прозорість. Формується нова модель споживання – орієнтована не на власність, а на доступ, обмін і співвідповідальність. У підсумку, сталий розвиток – це не просто чергова тенденція. Це нова норма, яка визначає, яким має бути бізнес, аби залишатись актуальним у світі, що змінюється.

Список використаних джерел

1. The Rise of Environmentally Conscious Consumers: CX Reimagined for Sustainability. URL: <https://execsintheknow.com/magazines/july-2023-issue/the-rise-of-environmentally-conscious-consumers-cx-reimagined-for-sustainability/> (дата звернення 14.05.2025)
2. The Rise of the Conscious Consumer: How Sustainability Became a Market Force. URL: <https://2stallions.com/blog/the-rise-of-the-conscious-consumer-how-sustainability-became-a-market-force/> (дата звернення 14.05.2025)
3. The Sustainable Consumer. URL: <https://www.deloitte.com/uk/en/Industries/consumer/perspectives/the-sustainable-consumer.html> (дата звернення 14.05.2025)
4. Consumers care about sustainability and back it up with their wallets. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/consumer-packaged-goods/our-insights/consumers-care-about-sustainability-and-back-it-up-with-their-wallets> (дата звернення: 14.05.2025)
5. The Rise of Sustainable Shopping: Trends Reshaping Consumer Goods and Retail. URL: <https://resoinsights.com/insight/the-rise-of-sustainable-shopping/> (дата звернення: 14.05.2025)
6. Why The Rise Of Sustainability Is A Shift In Consumer Conciousness. URL: <https://www.forbes.com/sites/sap/2024/05/14/why-the-rise-of-sustainability-is-a-shift-in-consumer-conciousness/> (дата звернення: 14.05.2025)

УДК 338.4

Щербініна С.А. к.е.н.;

Галт А.М.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ІНСТИТУЦІЙНА СПРОМОЖНІСТЬ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сучасна наукова парадигма інтерпретує сталий розвиток як комплексну, збалансовану систему, що гармонізує економічну, соціальну та екологічну детермінанти суспільного прогресу. Імператив досягнення такої гармонії детермінує ключову роль інституційної стійкості, яка виступає фундаментом для практичної імплементації задекларованих принципів. У контексті євроінтеграційних процесів України, що передбачають адаптацію національних управлінських практик до стандартів ЄС, успішна реалізація Цілей сталого розвитку стає прямо залежною від ефективності формування та зміцнення інституційної спроможності органів публічної влади всіх рівнів. Після ініціювання Угоди про асоціацію з ЄС в Україні активізовано низку реформ, спрямованих на децентралізацію, підвищення прозорості управління та посилення громадянської участі. Делегування повноважень на місцевий рівень створило передумови для формування сталих громад, спроможних автономно приймати рішення, оптимізувати використання ресурсів та інтегрувати мешканців у процеси управління розвитком територій. У цьому контексті децентралізація розглядається не лише як адміністративна трансформація, а як ключовий механізм реалізації принципів сталого розвитку, що відповідає європейським парадигмам врядування.

В умовах євроінтеграційних процесів суттєво зростає актуальність участі громадянського суспільства у циклі державної політики: від її формування до реалізації та моніторингу. Створення ефективних механізмів комунікації між урядовими структурами та

громадськостю, забезпечення прозорості ухвалення рішень, а також розвиток електронних інструментів врядування позиціонуються не лише як імперативи ЄС, але й як ключові чинники забезпечення системної стабільності. Інтенсифікація участі громадських ініціатив демонструє кореляцію з підвищенням легітимності інституцій, мінімізацією проявів корупції та оптимізацією результативності реформаційних перетворень. Водночас, значним викликом у контексті трансформаційних процесів залишається недостатня інституційна спроможність окремих державних органів у сфері стратегічного планування. Ця проблема комплексно поглиблюється дефіцитом кваліфікованих кадрів та браком інституційної пам'яті, що перешкоджає накопиченню та ефективному використанню знань та досвіду.

Для системного подолання цих бар'єрів та підвищення ефективності публічного управління необхідним є послідовне та всебічне впровадження європейських стандартів державного управління (Public Administration Reform - PAR). Це включає, але не обмежується, розвитком механізмів політичної відповідальності (accountability), забезпеченням максимальної відкритості даних (open data), що сприятиме підвищенню прозорості та підзвітності, а також зміцненням системи фінансової прозорості для запобігання корупції та оптимізації використання бюджетних коштів. Імплементация зазначених стандартів є критично важливою для формування ефективної та стабільної системи державного управління, здатної відповідати вимогам євроінтеграційного курсу.

Істотною перевагою для України, що сприяє її євроінтеграційному поступу, є імплементация Національної стратегії сталого розвитку «Україна-2030». Цей документ гармонізований із ключовими міжнародними рамковими засадами, зокрема з Цілями сталого розвитку ООН та політикою збалансованого розвитку Європейського Союзу. У межах зазначеної стратегії акцентується увага не лише на парадигмі економічного зростання, а й на принципах інклюзивності, екологічної безпеки та підвищення підзвітності публічної влади.

Ключовим орієнтиром та імперативом у цьому контексті виступає Європейський зелений курс (European Green Deal). Він висуває до країн-кандидатів на членство в ЄС вимоги щодо системної адаптації національних політик у таких секторах, як енергетика (включно з декарбонізацією та розвитком відновлюваних джерел), клімат (зокрема, щодо скорочення викидів парникових газів), транспорт (модернізація інфраструктури та екологізація перевезень) та цифровізація (як інструмент «зеленої» трансформації).

Для забезпечення ефективної інтеграції цих підходів та досягнення визначених цілей необхідним є не тільки адаптація національної законодавчої бази до *acquis communautaire*, але й суттєве зміцнення інституційної та кадрової спроможності місцевих громад. Це передбачає їхню здатність до розробки, управління та реалізації комплексних проєктів сталого розвитку у тісній співпраці з міжнародними фінансовими інституціями та профільними організаціями. Реалізація цих завдань є запорукою системної трансформації та забезпечення довгострокового сталого розвитку України в умовах євроінтеграції.

Ключовим чинником, що детермінує ефективність децентралізаційних процесів, є розвиток міжмуніципального співробітництва. Воно сприяє кумулятивному зростанню потенціалу територіальних громад у таких критичних аспектах, як залучення прямих інвестицій та раціональне управління наявними ресурсами.

Зміцнення інституційної спроможності місцевих органів влади, що реалізується у тісній синергії з інструментами фінансової та технічної допомоги Європейського Союзу, є фундаментальною передумовою для формування дієздатної та ефективної системи публічного врядування. Зокрема, йдеться про використання можливостей таких ініціатив, як EU4Regions (спрямована на підтримку регіонального розвитку), програми COSME (що стимулює конкурентоспроможність малого та середнього бізнесу), LIFE (фокусується на екологічних та кліматичних діях), а також програми INTERREG (що сприяють транскордонному співробітництву та регіональному розвитку).

У довгостроковій перспективі така комплексна інтеграція європейських практик та ресурсів дозволить Україні не лише повною мірою виконати умови своїх євроінтеграційних

зобов'язань, але й консолідувати та утвердити інноваційну модель сталого розвитку. Ця модель базуватиметься на трьох взаємопов'язаних засадах: принципах децентралізації (як основи для самоврядування), підвищеної відповідальності (як механізму підзвітності та ефективності) та активної громадянської участі (як чинника легітимності та інклюзивності управлінських рішень).

Імплементация Угоди про асоціацію з ЄС суттєво активізувала трансформаційні процеси в Україні, фокусуючись на децентралізації, підвищенні прозорості управління та інтенсифікації громадянської участі, що сприяє формуванню сталих громад та узгоджується з європейськими стандартами врядування. Попри виклики, пов'язані з недостатньою інституційною спроможністю та кадровим виснаженням, впровадження європейських стандартів публічного управління та Національної стратегії сталого розвитку «Україна–2030» є ключовим для інтеграції принципів інклюзивності, екологічної безпеки та підзвітності влади. Подальший розвиток міжмуніципального співробітництва та зміцнення потенціалу громад у залученні інвестицій, у поєднанні з європейською допомогою, має вирішальне значення для формування дієздатної системи врядування, що дозволить Україні не лише виконати євроінтеграційні зобов'язання, а й утвердити модель сталого розвитку, засновану на децентралізації, відповідальності та активній громадянській участі.

Список використаних джерел:

1. Мельничук, В. І. Регіональні особливості реформування місцевого самоврядування в Україні. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*, 2023. 28. С. 101–112.
2. Дорош, У. М. Формування та розвиток механізму державного управління в умовах євроінтеграції України. *Наукові праці Національного університету "Львівська політехніка"*. 2021. 2. С. 87–95.

УДК 330.34

Міняйленко І.В., к.е.н., доцент;
Яцкова Н.С., Щур-Дунець О.І.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Реалізація концепції сталого розвитку підприємств потребує ефективного використання економічних, соціальних та екологічних важелів, що має ґрунтуватися на відповідному інвестиційному, організаційному та інституційному забезпеченні. Важливо зазначити, що ключовою передумовою впровадження механізмів сталого функціонування підприємств є наявність стабільного фінансування заходів, спрямованих на інтеграцію соціальних, екологічних та економічних складових у господарську діяльність. Окрім цього, удосконалення економічного інструментарію є необхідною умовою забезпечення довготривалої ефективності таких процесів.

Особливу увагу слід приділити ролі держави у формуванні інституційних умов для підтримки інноваційно-інвестиційної активності суб'єктів господарювання, оскільки без належного державного регулювання досягнення національного рівня сталого економічного розвитку є неможливим. У цьому контексті формування соціальної відповідальності підприємств має відбуватися на основі концептуальних засад сталого розвитку, структурні компоненти яких представлено на рисунку 1 [49].